НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ОТЕЦ ПАИСИЙ – 1951»
Тел., e-mail:chitaliste_selcha@abv.bg

ДОКЛАД

ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ

„ОТЕЦ ПАИСИЙ – 1951"С.СЕЛЧА ,ОБЩ.ДЕВИН ОБЛ.СМОЛЯН ЗА 2024 ГОДИНА

1.ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян , както следва:
Актуален учредителен акт-от 27.10.2022г.;ЕИК/ПИК 000609528;
Решение № Фирмено дело: 486/1997 г.
Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 11.10.2022 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – Румяна Росенова Буцова и секретар Атанаска Миткова Кирова.Дата на изтичане на мандата: година.
Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 2306 последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 11.10.2022г.
Настоящият годишен отчет за развитие на читалищната дейност на НЧ …….. «Отец Паисий – 1951» през 2024 г. е съобразен с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища
Съгласно **Чл. 2.** (1) ЗНЧ, Народно читалище „Отец Паисий – 1951"е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружение в с. Селча, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.
Съгласно **Чл. 2.** (2) НЧ „Отеце Паисий – 1951» е юридически лица с нестопанска цел.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар

Отчета обобщава най-важните моменти в работата на читалището , приоритети, цели и задачи, които спомагат за укрепването, модернизирането и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност.

Отчета за дейност 2024 г, е насочен да задоволяват потребностите на населението на /с. Селча, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в с .Селча

2. запазване на обичаите и традициите на с Селча
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите са реализирани основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотеката;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране дейността на групите, за иницииране и провеждане на празненства, концерти чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
5. създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство;

2.АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с. Селча функционира Народно читалище „Отец Паисий-1951“

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- Културно разнообразие:
- Сътрудничество с:
  - Министерство на културата
  - Областна администрация Смолян;
  - Община Девин
  - РЕКИЦ”Читалища”;
  - Читалища;
  - Фондация Лале
  - Граждански сдружения и фондации:
    European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др. финансиране.

2. 2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
  -работа с млади таланти;
- Сътрудничество на доброволци;
  -планувани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.
- Територии, засегнати от обезлюдяване.
  -спирала на намаляващото и застаряващо население;
  -свиване на селските райони - показател за по-широка структурна

криза на културния, икономически и трудов пазар;
-периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма "Учене през целия живот".
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на с.Селча. Проучване, на автентични песни, съхранени от възрастни хора,

отразяващи бита и културата за миналото на с.Селча

- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в с .Селча
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог. в с.Селча

4.РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Девин

- Договор към община Девин № Д-72/05.03.2024 и № Д-177/10.06.2024

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция.Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеките у нас.

Дейността на библиотеката през 2024 година
1. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 71 читатели.
2. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
2. Инициатива „Книга за всеки" – въвеждане на системата за патронаж но обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
4. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
5. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката" ;
6. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
7. Вечери н литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото Четене от изявени европейски автори-Европейски дни на наследството-Европа Директно;
8. Експониране на изложба, кътове с литература, виктурини и други.
9. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
10. Повишане квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека "Николай Вранчев"-Смолян и РЕКИЦ"Читалища"

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на Народно читалище „Отец Паисий-1951"през 2024 година е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.
Художественотворческата дейност в читалището цели запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи.С изявите на читалището се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.
Към читалището за творчески сезон 2023/20234 функционират:

1.Образователни дейности:
Кръжоци, клубове, школи по изкуства (***кратко описание***);

Кръжок по изобразително изкуство

Музейна сбирка
Съдържа: етнографска,фотогравска и археологическа част,
отразяваща миналото и бита на с.Селча

Фолклорни групи
Женска фолклорна група ,която взема дейно участие при провеждането
на мероприятия:,от местен и общински характер, във фестивали:
регионални ,национални и национални с международно участие

Предоставяне на компютърни услуги и интернет - Да

3. Организиране на празници, Съвместно с Кметството празник на с.Селча

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др.***през летните месеци***.

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на **с.Селча**

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България"2024.

8. Нови дейности, заложени в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.

10.Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството ***(кратко описание)***
Доброволци се включиха при ремонта на Библиотеката при освежаването и боядисването на прозорци и врати и вторичния подбор на библиотечния фонд.

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ
1.Реализирани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-

изборни/извънредни 0
- събрания годишно отчетно 1
- заседания 5

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари	Честване на 176 години от рождението на Христо Ботев Бабин ден –възстановка на обичая	Библиотека Читалище	05.01.2024 19.01
Февруари	„Вино и любов“Поетична вечер Отбелязване на 151 години от гибелта на Васил Левски	Библиотека Библиотека	14.02 19.02
Март	Честване на деня на самодееца и Конкурс за изработване на автентична мартеничка, над сто броя мартеници ,бяха завързани на най-възрастните хора. Честване на националния празник з-ти март с кът от материали и презентация В чест на международния ден на жената –женско парти	Читалище Библиотека Заведение	01.03 01.03 08.03
Април	Седмица на детската книга Великденски празници «Конкурс и изложба на писани яйца»	Библиотека Читалище	01.04. 30.04.2024
Май	Отбелязване на деня на храбростта Ден на славянската писменост и култура	Библиотека Библиотека	06.05 24.05

Юни	Честване на деня на детето Детско парти Еньов ден-организиране на бране на билки с потребители на библиотеката Участие на ЖФГ в международен фестивал за автентичен фолклор Дорково Участие на ЖФГ на празника на с.Беден	В двора на Читалището Сред природата Дорково с.Беден	01.06 24.06 27.06 29.06
Юли	Вечер на с.Селча предсавена в Община Девин ,с участието на : ЖФГ, изложба на местния художник Ясен Шуров ,кулинарен щанд с 28 вида изкушения от от местната кухня и щанд със сувенири . Лятни занимания с деца: Четене на приказки, рисуване, танци ,игри на: шах ,не се сърди човече, дама и на народна топка	Девин	20.07 01.07.-31.08
Август	Участие на ЖФГ в 6-ти национален фестивал“Среде лято-на мегдана“ в с.Кестен	с.Кестен	03.08
Септември	Отбелязване на деня на съединението	Библиотека	06.09
Октомври	Участие на ЖФГ в националния фолклорен фестивал “По терлици и шевици“ с. Царацово	с.Царацово	19.10

Ноември	Отбелязване на деня на народните будители, кът от материали и презентация Отворени врати в Библиотеката Библиотекар за един ден	Библиотека Библиотека	01.11 04.11
Декември	Коледни и новогодишни празници	Читалище	20.12-31.12

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

-участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;

-инициатива от международно и национално значение:
Национална система „Живи човешки съкровища“ България 2024г.;
-проект в обявена конкурсна сесия от Министерството на културата за финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност” 2024 г.

Спечелен проект от МК „Българските библиотеки съвременни центрове за четене и информираност „2024г. на стойност 1213 лева

-участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите:
-участие в обучения и експертни консултации от РЕКИЦ „Читалища Смолян
Теми на обучения 2024 г.
1.Онлайн обучение и разработени примерен образец на документи:
- Пакет от документи при промяна на обстоятелства, относно чл.10 от ЗНЧ;

-Указания на Министерство на културата за дейността на комисиите , извършващи разпределение на Годишната държавна субсидия за читалищата, по чл.23, от ЗНЧ.
2. Иновативното цифрово- читалище в 21 век-дигитализация и изкуствен интелект
Практикум–реална демонстрация, как изкуственият интелект може да е в помощ на читалищната дейност. Демонстрация-симулация
3.Работни срещи по общини на тема:
Опазване на нематериалното културно наследство и ролята на читалищата при реализиране на Национална система „Живи човешки съкровища“ България 2024

- Теоретична и практическа подготовка за участие в стартирала процедура по инициатива на Министерство на Културата за попълване на Националната система „Живи човешки съкровища – България”;
- Изготвяне на фолклорна карта на областта. Обобщение на изминалите летни празници и фестивали;
- Читалищни дейности - образователна и социална;
- Отчетен доклад за дейност 2024 година;
- Програма за читалищна дейност -2025г.,
-

Нематериалното културно наследство-водещи практики РЕКИЦ "Читалища"
5.Достижения на работните места за опазване на нематериалното културно наследство РЕКИЦ "Читалища" ;
-иницииране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания
-подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА:

-брой регистрирани членове, събран членски внос- 53
-брой посетители на предоставяни от читалището услуги; 691
-брой читатели- 71
-брой нови книги и абонамент 63 нови книги +1 абонамент
-брой предоставени услуги
-брой и качество на проведени празненства, концерти, честванията
-брой организирани групи и постижения 1 много добри
-брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси…;
-награди от участия в конкурси, фестивали и празници 5
-брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти 1 бр.
-поведени събрания – общи и на настоятелството – годишно отчетно 1бр. заседания 5
-извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок-
мандат до 11.10.2025т.
-общ бюджет на читалището за предходната година 28864.00 лв.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Девин съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

СРОК НА ОТЧЕТЕН ПЕРИОД

Срокът за отчетният период е в рамките на бюджетната 2024 година;
Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2025 г. пред Кмета на община Девин и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2024 г.
При отчитане на дейностите са отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящият едногодишен Отчет за 2024 на Читалище "Отец Паисий – 1951" е, в изпълнение на Програма 2024 г.

Изготвил: Атанаска Кирова –Секретар Председател: Румяна Бучова